

Nyhetsbrev fra «Lindring i nord» juni 2024

Regional kompetansetjeneste for lindrende behandling i Nord-Norge Váidudandivššu guvllolaš gealbobálvalus

Håndbok i lindrende behandling

«Håndbok i lindrende behandling», håndboka, er nå ferdig revidert og publisert i 3. utgave. Vi takker alle som har bidratt i arbeidet med faglige innspill, råd og kvalitetssikring. Håndboka er en prosedyresamling med praktiske råd for behandling av plagsomme symptomer i palliasjon og er et supplement til normerende produkter fra f.eks. Helsedirektoratet. Innholdet i håndboka retter seg primært til helsepersonell som behandler voksne kreftpasienter med avansert sykdom, men mange av prosedyrene kan også brukes på pasienter med andre kroniske og uhelbredelige sykdommer.

Vær oppmerksom på at mange av de omtalte medikamentene anbefales utenfor godkjent bruk. For mange av anbefalingene er det heller ikke sterk evidens. Det påhviler derfor ansvarlig behandler et ekstra stort ansvar for dokumentasjon av behandlingen i journal og ekstra oppmerksomhet på effekt og bivirkninger ved behandlingen.

Nytt ved denne utgaven av Håndboka:

Vi har tatt utgangspunkt i de prosedyrene som ble mest brukt i den forrige utgaven. Selv om lindrende behandling er tverrfaglig og har en helhetlig tilnærming, har vi valgt å prioritere praktisk medisinsk symptomlindring. Medikamentene er angitt med generiske medikamentnavn. Det er også råd og veiledning for kartlegging, prognostisering, medikamentadministrasjon og avmedisinering, og vi har også forsøkt å gi praktiske kommunikasjonsanbefalinger og være mer konkret i omtalen av eksistensiell og åndelig omsorg.

Håndboka er elektronisk tilrettelagt med mange hyperlenker til våre kilder for ytterligere opplysninger om det aktuelle temaet. Dette er en av årsakene til at vi ikke har valgt å ikke trykke opp Håndboka for distribusjon. [For nedlasting av håndboka og ytterligere informasjon](#)

Veiledende konverteringstabell for opioider

VEILEDENDE KONVERTERINGSTABELL FOR OPIOIDER VED PALLIASJON		Lindring i smert, UNN, Versjon 3.0, mai 2020	
Oppgitte doser er totale dagdoser i mg (antatt fortynnet og buprenorfin som er ppgitt). 24-talls i parentes er doser til behandlede			
Søkte opioider			
Kadolin mg p.o. pr. dags (transkoralit preparat)	180	Andre opioider er generelt ikke egnet til palliasjon	
Tramadol mg p.o. pr. dags	300 400	Lave doser morfin (4, eller) sterke analgetika og kodein	
Morfia (i.vag)			Ved høye doser må berydning av leverfunksjonen (50%) vurderes ved bytte av opioide eller andre
Morfia depot mg p.o. pr. dags (= OMSD)	30 (5) 40 (10) 60 (15) 80 (20) 100 (25) 120 (30) 160 (40)	200 300 400 600 800	
Morfia inj. og s.c./s.v. pr. dags (p.o. → s.c. = 3:1)	7 (2) 15 (5) 20 (4) 30 (6) 38 (8) 40 (8) 55 (9)	70 100 130 200 270	
Oxycodon (p.o. morfin → p.o. oxycodon = 1,5:1) (s.c. morfin → s.c. oxycodon = 1:1)			
Oxycodon depot mg p.o. pr. dags	15 (3) 20 (4) 40 (8) 55 (11) 60 (12) 100 (20)	120 200 300 400 550	
Oxycodon inj. og s.c./s.v. pr. dags (p.o. → s.c. = 3:1)	7 (2) 13 (3) 20 (4) 27 (5) 38 (8) 40 (8) 55 (9)	70 100 130 200 270	
Hydrocodon (s.c. morfin → s.c. hydrocodon = 5:1)			
Hydrocodon inj. og s.c./s.v. pr. dags	4 (0,5) 6 (1) 7 (1)	8 (1) 11 (2) 14 20 25 40 55	
Fentanyl (ND) (pg./time)			
Fentanyl depotplaster mg p.o. pr. dags	12 25 37 37 50 62	75 125 160 200 325	
Buprenorfin - på fastsett beholderoppsatt	Start alltid med 50 µg transopon eller 100 µg buprenorfin. Titrer opp		
Buprenorfin (ND) (pg./time)			
Buprenorfin depotplaster mg p.o. pr. dags	10 20 30 40 50 60 70		

Tilpass doser til nærstående praktiske dose
 Reduser gjennomsnittlig dose 20-50% ved konvertering ut fra et annet og vurderer etter effekt
 Alltid vedtar leikens og behovsstilstanden samt sikre tilgang på kriseintervall
 Behovsstilstanden ga oftest som 1/3 av dagdosen. Ved høye dagdoser: bruk oftest 1/10 av dagdosen som behovsstilstanden
 Ved generell eller bedret for åpne, kronisk palliativ smert UNN-Tromsø 99 83 11 81
 All konvertering av opioider er validerende og dosene er veiledende

I forbindelse med revidering av Håndboka er også Veiledende konverteringstabell for opioider ved palliasjon blitt revidert. Det er gjort i henhold til ny litteratur, gjeldende retningslinjer og forandringer i legemiddeltilgjengelighet. I tillegg er det gjort små endringer på teksten, og angivelse av høye opioiddoser er markert gult i stedet for rødt for bedre tilpasning til universell utforming. All konvertering er beheftet med usikkerhet og hver konvertering må vurderes individuelt. Veiledende konverteringstabell vil bli trykket opp i lommeutgaver som kan bestilles fra oss på mail: reg.klb@unn.no. Les om pris og last ned A4 versjon på [nettsiden vår](#), under Håndbok i lindrende behandling.

"Når en av våre nærmeste dør"

Det finnes nå i en oppdatert versjon av brosjyren "Når en av våre nærmeste dør". Brosjyren er utviklet av Helsedirektoratet i samarbeid med professor Atle Dyregrov, Senter for krisepsykologi i Bergen, Kreftforeningen, Nasjonalforeningen for folkehelsen, Hjernesvulstforeningen, Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn, Digitaliseringsdirektoratet og Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Den er tilgjengelig for bestilling eller nedlasting på [helsedirektoratets nettside](#).

Palliative koder og kodepraksis i spesialisthelsetjenesten

Oppdatert informasjon om kodebruk og prosedyretakster i palliasjon, samt oversikt over kodegruppen finnes på nettsiden til [Norsk forening for palliativ medisin](#)

"Stråleterapi gir ulike bivirkninger som hjemmesykepleiere bør kjenne til"

Kortfattet om strålebehandling, virkning og bivirkning som kan være nyttig å lese for helsepersonell som møter pasienter som skal eller har vært til strålebehandling. [Les hele artikkelen i tidsskriftet Sykepleien](#)

Landskonferansen i palliasjon i Bergen

Den 18. Landskonferansen i Palliasjon arrangeres i Bergen 11.-13. september 2024. [Mer informasjon](#)

«Lindring i nord»

Regional kompetansetjeneste for lindrende behandling i Nord-Norge
Davvi-Norgga váidudandivššu guvllolaš gealbobálvalus

HELSE NORD